Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Dzisiejszy numer zawiera 10 stron.

REPUBLIKA

ROK II. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 17 SIERPNIA 1924 r. | NUMER POJEDYNCZY 15 GROSZY | № 224

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14.

WYDANIE PORANNE.

GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU. RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Zniesienie okupacji Dortmundu i okolic

Konferencja londyńska została zakończona ogólnym porozumieniem

Londyn, 16 sierpnia
Polska Agencja Telegraficzna.

Wolf donosi, że francuski premjer ministrów wystosował razem z premjerem belgijskim do kanclerza Rzeszy list, w którym komunikuje, że rządy francuski i belgijski, celem wykazania ducha, jakim są ożywione wobec Niemiec, postanowiły w tym celu po podpisaniu układu londyńskiego ewakuować strefy Dortmund, Herde i Luenen, oraz opuścić w tym samym dniu wszystkie miejscowości i obszary leżące poza terytorjum zagłębia Ruhry, a obsadzone w związku z okupacją tego zagłębia. P. . y ejrzy francuski i belgijski, na zapytanie delegacji niemieckiej złożyli imieniem swoich rządów deklarację, w której uważają za rzecz zrozumiałą, że cały obszar sankcyjny, to zn Duesseldorf, Duisburg i Ruhrert ewakuowany będzie najpoźniej w tym samym dniu, w którym nastąpi ewakuacja zagłębia Ruhry.

PODPISANIE PROTOKÓŁU.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 16 sierpnia.

Dziś fwieczorem odbyło się plenarne posiedzenie konferencji. Po złożeniu przed zebranemi delegacjami protokułu końcowej konferencji, winszowano sobie sukcesów, osiągniętych po długich i mozolnych wysiłkach Przemówienie wygłosił premjer angielski, jako przewodniczący konferencji poczem nastąpiła pewna przerwa przed podpisaniem protokułu głównego.

O protokule konferencji wiadomo już też, że streszcza on postanowienia konferencji; zredagowany jest w językach francuskim i angielskim. Protokuł podpisał na 1-szem miejscu Mac Donald jako przewodniczący, następnie Hankel, jako sekretarz generalny, a dalej delegaci aliancey główny del. Anglji i przedstawiciel komisji odszkodowań. Delegat obserwator amerykański nie złożył podpisu pod protokułem. Obok protokułu głównego dołączono 4 aneksy. W protokule powiedziano, że przewodniczący konferencji zawiadomił przedstawicieli mocarstw i komisji odszkodowań o tym, że wszystkie rządy zainteresowane oraz komisja odszkodowań potwierdzają swoją zgodę na przyjęcia planów komisji rzeczoznawców.

W rezultacie konferencji osiągnięte porozumienie dołączono do protokułu w formie aneksu zostało również podpisane przez strony zainteresowane. Pierwotnie przyjęta data 15 sierpnia jako 1-go dnia wejścia w życie planu rzeczoznawców, będzie przesunięta a wraz z tym, przesunięciem daty 1-go stadjum przesuną się terminy dla studjów następnych Strony konferujące spotkają się w krótce bm, w Londynie, w celu złożenia formalnych podpisów na tych aneksach, które nie zostały jeszcze podpisane. Należy cie poświadczone kopje porozumień zawartych między sprzymierzonymi przesłane zostaną Niemcom. Przedstawiciele mocarstw i komisja odszkodowań wyraziwszy zgodę na deklarację przewodniczącego stwierdzają tem samem formalnie, że konferencja została ukończona.

Co się tyczy aneksu 1-go to stanowił on porozumienie osiągnięte w dniu 9 sierpnia między komisją odszkodowań, a rządem niemieckim. Porozumienie to nakłada na Niemcy obowiązek prowadzenia na terenie Rzeszy przepisów, których konieczność wypływa z planów Davesa, oraz okazania najdalej idącej pomocy, w wykonywaniu tych planów.

Aneks 2-gi wskazuje na obowiązek Niemców w związku z świadczeniami w naturze. Pozatem stanowi o zasadach działalności komisji dla przelewu spłat i zawiera zasady arbitrażu w wypadkach sporu między Niemcami i komisją dla spłat w przewidywaniu braku porozumienia między członkami tej komisji. Po zatem o stosunku komisji do sprawy pożyczki

Aneks 3-ci podaje porozumienie osiągnięte między rządami sojuszniczymi a Niemcami, w odniesieniu do sprawozdonia komisji 2-giej konferencji, w którym to sprawozdaniu, jak wiadomo, wskazuje, na podstawy techniczne w przeprowadzeniu ewakuacji zagłębia Ruhry.

Wreszcie aneksa 4-ta jest porozumienie, jakie rządy sojusznicze zawarły między sobą w kwestji uchybień niemieckich i stanowi podstawę do postępowania w wypadkach uchybień.

RATYFIKACJA PRZEZ PARLAMENTY

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 16 sierpnia.

Premjer francuski podpisze jedynie swymi inicjałami protokuł zamknięcia konferencji, a ostatecznie podpisze go do piero po ratyfikacji postanowień konferencji przez parlament francuski, który będzie zwołany na posiedzenie w dniu 20 b. m. Niemieccy delegaci, którzy zastosują w sprawie podpisu identyczną procedurę, jak Herriot, liczą na to, że ustawy niezbędne dla wprowadzenia w życie planów Davesa będą uchwalone przez parlament Rzeszy w ciągu trzech dni.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI LONDYŃSKIEJ.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 16 sierpnia.

Zakończenie konferencji nastąpi dziś wieczorem. Zebranie przedstawicieli państw sprzymierzonych trwało od godziny 15 min. 30 do godziny 17 min. 30, poczem nastąpiła przerwa. O godz. 18 min. 30 rozpoczęło się ostatnie plenarne posiedzenie, które przerwane zostało obiadem, wydanem dla uczestników konferencji. Dalszy ciąg obrad naznaczono na godz. 21-szą. Protkuł o zamknięciu obejmować będzie układ, zawarty w sprawie zastosowania planu Davesa, a mianowicie:

1) układ między komisją odszkodowań a Niemcami,

2) układ między państwami sprzymierzonymi, z

3) układ między państwami sprzymierzonymi i Niemcami.

Podpisanie protokułu zamknięcia nastąpi na posiedzeniu plenarnem. W sprawie ewakuacji wojskowej zagłębia Ruhry wymienione zostaną noty między rządami francuskim, belgijskim i niemieckim.

Ze źródeł angielskich donoszą, że ..... niemieckiego zajęta już po dokonaniu okupacji zagłębia Ruhry, jako represja za manifestację na rzecz biernego oporu, zostanie ewakuowana nazajutrz po podpisaniu protokułu konferencji, które nastąpi w końcu sierpnia. W tym samym dniu nastąpi ewakuacja Dortmundu.

Delegacja francuska opuści Londyn w poniedziałek rano.

„JUŻ GOTOWE".

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 16 sierpnia.

Havas donosi, z godziny 1-ej w nocy, iż delegaci niemieccy opuszczając hotel, w którym mieszka delegacja francuska oświadczyli dziennikarzom krótko: „Już gotowe". Prasie przesłano następujący komunikat: Konferencja, która odbyła się między godzin 20 a 22, pomiędzy ...riotem, Nolletem, Clementelem, Marksem i ......annem uprawnia do oczekiwania na pomyślne rezultaty. Pełnomocnicy niemieccy odwiedzą po kolacji pełnomocników belgijskich.

NACJONALIŚCI NIEMIECCY PRZECIWKO UKŁADOWI.

Agencja Wschodnia.

Berlin, 16 siepnia.

Wiedeńskie stronnictwo narodowe ogłasza odezwę w sprawie konferencji londyńskiej. W odezwie stronnictwo konstatuje, że rząd niemiecki w ciągu 24 godzin zmienił swe stanowisko, bowiem w piątek 15 b. m. kategorycznie sprzeciwiał się pozostawieniu wojsk francuskich na terytorjum niemieckim, wczoraj zaś zajął wręcz odmienne stanowisko. Stronnictwo sprzeciwia się temu ponieważ taka polityka rządu nie zgadza się z deklaracją rządu. Kompromis nie doprowadzi w tym wypadku do żadnego wyniku. Ministerjum spraw zagranicznych nie poruszyło zupełnie kwestji winy wywołania wojny, przeto niemieckie stronnictwo narodowe sprzeciwia się podpisaniu traktatu.

NOWI CZŁONKOWIE LIGI NARODÓW.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 16 sierpnia.

Według doniesień z Genewy Wielka Brytanja na zaproszenie na zgromadzenie Ligi narodów, mającym się odbyć we wrześniu r. b. powiększenie stałych i niestałych członków rady Ligi narodów. Wniosek ten, jak słychać jest umotywowany ewentualnym przystąpieniem do Ligi niektórych państw. (Niemcy, Rosja — Przyp. Red.).

Ukrócenie wyzysku bankowego

Rozporządzenie o lichwie pieniężnej weszło w życie.

Warsz. kor. „Republiki" telefonuje:

W nr. 70 „Dziennika Ustaw" z dnia 14 sierpnia rb. wydrukowane zostało rozporządzenie ministra skarbu i ministra sprawiedliwości o lichwie pieniężnej, którego mocą przedsiębiorstwa bankowe obowiązane są co miesiąc przedstawiać wykazy najwyższych procentów i prowizji oraz wynagrodzenia pobieranego tytułem zwrotu własnych kosztów przy dyskoncie weksli, od kont debetowych rachunku bieżącego, od rachunków debetowych otwartego kredytu, od pożyczek terminowych, gwarancji z tytułu eksportu, gwarancji w formie indosu na wekslu i innych, od zaświadczeń walutowych inkasa, zleceń giełdowych i za wydawanie akredytyw.

Przy czynnościach kredytowych korzyści majątkowe nie mogą przekraczać 24 proc. w stosunku rocznym zwrot zaś własnych kosztów aż do odwołania nie może przekraczać 12 proc. w stosunku rocznym.

Umowy zawarte przed 1 lipca rb., a przewidujące wyższe korzyści, ulegają wykonaniu w ten sposób, iż korzyści te mogą być pobrane w umówionej wysokości za czas od najbliższego terminu płatności, nie przekraczającej 3-ch miesięcy od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia.

Likwidacja strejku na G. Śląsku

Przemysłowcy chcą obejść wyrok sądu rozjemczego.

Katowice, 16 sierpnia

Kongres rad załogowych uchwalił wczoraj olbrzymią większością głosów przyjęcie wyroku sądu rozjemczego. W rezultacie tej uchwały postanowiono ogłosić strejk generalny za ukończony i wezwać robotników do podjęcia pracy w po niedziałek 18 b. m. Pracodawcy probują obejść wyrok i uchwałę komisji rozjemczej traktują jako odnoszącą się jedynie do hutnictwa, natomiast nie uznają jej od nośnie do kopalń. Stanowisko swoje przemysłowcy motywują koniecznością zwolnienia przez rząd dezyderatów przemysłowców węglowych w przedłożonym memorandum rządowi, które przemysłowcy wręczyli min. Darowskiemu w Katowicach. Przemysłowcy węglowi zabiegają usilnie o audjencję u premjera Grabskiego i, jak słychać, dziś zostaną przyjęci przez premjera. W tym celu wyjechała delegacja przemysłowców do Warszawy. Obecnie mimo pewnych kryzysów ciężkości przesilenia na Górnym Śląsku spoczął w rękach premjera Grabskiego. Z drugiej strony, jak się dowiaduje nasz korespondent, przemysłowcy węglowi zamierzają w ten sposób zemścić się na robotnikach i przystąpić jedynie do uruchomienia tych przedsiębiorstw, które w obecnej stagnacji się rentują. W kołach robotniczych oczekują w tym kierunku interwencji rządu i zmuszenia przemysłowców do uruchomienia kopalń i hut.

NOWY NAPAD BANDY SOWIECKIEJ

Wilno, 16 sierpnia.

W nocy z dnia 13 bm. między Wolną a Rakowcem przeszła granicę polską banda dywersyjna sowiecka i udała się w stronę Rakowca. Władze polskie po otrzymaniu o tem wiadomości zarządziły odpowiednie środki celem pochwycenia bandy.

PRÓBNA MOBILIZACJA W ROSJI.

Agencja Wschodnia.

Berlin, 16 sierpnia

Dzienniki tutejsze donoszą z Moskwy że rosyjska próbna mobilizacja z powodu sytuacji na Bałkanach przedłużona została do 30 sierpnia. Rekwizycja koni rozpoczęła się od 10 b. m.

ZWŁOKI MATTEOTIEGO ODNALEZIONO.

Rzym, 16 sierpnia.

Agencja Stefaniego donosi, że znaleziono przed dwoma dniami pomiędzy Sorolano i Mastenuovo di Porta, zwłoki były poćwiartowane, a głowa była zupełnie bez włosów. Byli deputowani Tebili i Nostrecchi rozpoznali po złotym zębie mlecznym, że są to zwłoki Matteotiego.

NOWE TRZĘSIENIE ZIEMI W JAPONJI.

Paryż, 16 sierpnia.

Według doniesień z Tokjo onegdaj od czuto tam dwa silne trzęsienia ziemi w odległości 200 mil od miasta Nagaja. Ludności w centralnej Japonji owładnęła panika. W wielu miejscowościach miesz kańcy opuścili swe domostwa.

Przerwa w urlopie p. Grabskiego.

Premjer pośpiesznie załatwia bieżące sprawy.

Warsz. kor. „Republiki" telefonuje:

Wczoraj po przyjeździe premjera Grabskiego odbyło się posiedzenie rady ministrów dla załatwienia spraw bieżących. Przed wyjazdem premjera na dalszy urlop, co nastąpi we wtorek odbędzie się jeszcze jedno posiedzenie rady ministrów i raz posiedzenie komitetu politycznego rady ministrów.

Następnie premjer Grabski odbył wczoraj szereg konferencji, z tego dwie z ministrem spraw wewnętrznych p. Hubnerem, na których była poruszana sprawa stanowczych zarządzeń, celem zabezpieczenia granicy wschodniej.

Na konferencji z ministrem spraw zagranicznych p. Skrzyńskim, premjer wysłuchał relacji o sytuacji politycznej i w związku z tem o zamierzeniach naszego urzędu spraw zagranicznych.

***

Premjer Grabski przyjął dyrektorów departamentów ministerjum skarbu, z którymi omawiał zasady zarządzeń, jakie mają być przeprowadzone w wyniku ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach. Jak się dowiadujemy, na pierwszy plan są wysunięte rozporządzenia; o obrocie czekowym o obrocie wekslowym, o nadzorze nad bankami i o wywozie kruszcu. W dalszym ciągu przygotowane będzie rozporządzenie o domach warrantowych.

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 16 sierpnia.

Rada ministrów w dniu 16 bm. powzięła następujące uchwały:

1) Uchylenie ustawy z dnia 3 grudnia 1923 w sprawie zmian nazwy gminy Huta Laura.

2) Zezwolenie Towarzystwu Koła Polek na urządzenie wystawy ruchomej na terenie dzielnicy pruskiej.

3) Projekt zarządzenia prezydenta Rzplitej o wywłaszczeniu gruntu na rzecz przebudowy linji kolejowej Lublin-Rozwadów.

4) Rozporządzenie w sprawie transportowania więźniów za biletami kredytowymi.

5) Uzupełnienie uchwały rady ministrów z dnia 16 lipca br. w sprawie doraźnej pomocy dla bezrobotnych.

——XX——

WALKI HISZPANÓW W MAROKKU.

Agencja Wschodnia.

Paryż, 16 sierpnia

Prasa tutejsza donosi, że krwawe walki staczają powstańcy z wojskami hiszpańskiemi nad rzeką Jann. Powstańcy od parli krwawe posiłki hiszpańskie, które ściągnięto z Fetuanu. Z Rabatu donoszą, że wojska francuskie w Fezie zostały wzmocnione o trzy kompanje, gdyż nie jest wykluczone, iż walki w Marokko hiszpańskiem wywrzeć mogą tutaj wpływy. Żurnal donosi, że podczas ostatnich walk zostało zabitych 1800 żołnierzy barbdzo wielu rannych.

ARESZTOWANIE MORDERCY ERZBERGERA.

Budapeszt, 16 sierpnia

Z wiarogodnego źródła słychać, że jeden z morderców Erzbergera Schulc został aresztowany w jednym z zamiejskich majątkó wpod Budapesztem.

Rząd Jugosłowiański zamierza udzielić Chorwacji autonomji. Ks. Paweł Karadżorżewicz jest upatrzony na stanowisko wice-króla tej prowincji.

ZGODA BUŁGARSKO - TURECKA.

Agencja Wschodnia.

Paryż, 16 sierpnia

Rząd turecki zaprzecza kategorycznie jakoby nastąpiło zerwanie rokowań bułgarsko - tureckich. Celem zbadania ogólnej sytuacji wybrano specjalną komisję i z tego tylko powodu ogólne rokowania zostały odroczone. Stosunki jednak pomiędzy obydwoma państwami są nadal przyjazne.

NIEPOKOJE W ALBANJI.

Agencja Wschodnia.

Wiedeń, 16 sierpnia.

W Albanji wybuchły wielkie niepokoje w związku z mającym nastąpić całkowitem rozbrojeniem ludności. Wielu emigrantów udaje się do Jugosławji. Połączenie telefoniczne i telegraficzne między Palezją a Skutari zostało przerwane.

ZNIESIENIE PASZPORTÓW.

Agencja Wschodnia.

Praga, 16 sierpnia.

Czeskie towarzystwo Ligi Narodów zwróciło się do unji towarzystwa Ligi Narodów z projektem przeprowadzenia ogólnej konwencji międzypaństwowej w sprawie zniesienia przymusu paszportowego i wiz. Ogólna konferencja będzie zwołana w tym celu pod protektoratem Ligi Narodów.

ANGLICY W WIEDNIU I PRADZE.

Agencja Wschodnia.

Wiedeń, 16 sierpnia.

Na początku września bieżącego roku przybywa tutaj wycieczka dziennikarzy i parlamentarzystów angielskich w celu poznania stosunków austrjackich, zwiedzania okręgów przemysłowych i Targów Wiedeńskich. Z Wiednia udaje się powyższa wycieczka do Pragi czeskiej.

NOWY SZEF SZTABU AMERYKAŃSKIEGO.

Agencja W..., ...dnia.

Wiedeń, 16 sierpnia.

Z Waszyngtonu donoszą, że następca Pershinga, który w połowie września opuszcza stanowisko szefa amerykańskiego sztabu generalnego mianowany został Hines.

Dzięki Heriotowi i Mac Donaldowi na konferencji londyńskiej panowała atmosfera porozumienia i wyrozumiałości, która pozwoliła zapomnieć o dawnych uprzedzeniach i nienawiściach. Zdjęcie nasze przedstawia francuskiego delegata Clementela i sekretarza niemieckiego Schulzego na przyjacielskiej przechadzce w czasie przerwy obiadowej.

Długość dnia pracy w Niemczech.

We wszystkich gałęziach przemysłu praca trwa ponad 8 godzin.

Związki socjalistyczne niemieckie urządziły ankietę o długości dnia pracy w Niemczech w siedmiu najważniejszych gałęziach przemysłu prócz górnictwa. Wynik ten ankiety podaje tygodnik „Informations Sociales", wydawany przez Międzynarodowe Biuro Pracy w Genewie, w nr. z 4 sierpnia rb.

Ankieta przeprowadzona przez związki zawodowe, objęła 46.122 przedsiębiorstwa budowlane, drukarskie, chemiczne, drzewne, metalowe, garbarskie i włókiennicze, które zatrudniają razem 2.453.523 pracowników.

Otóż stwierdzono, że ponad 48 g. tygodniowo w budownictwie pracowało 11 proc. pracowników w 10,7 proc. zakładach, w drukarstwie — 49,4 proc. pracownków w 46,3 proc. zakładach, w fabrykach chemicznych — 44 proc. pracowników w 50,7 proc., zakładach, w tartakach, w mebalrstwie — 21,4 proc. pracowników w 11,9 proc. zakładach, w metalurgji 63,5 proc. pracowników w 52,1 proc. zakładach, w garbarstwie i szewctwie 14,5 porc. pracowników w 20,7 pr., zakładach, w przędzalniach i tkalniach — 82,4 proc. parcowników w 78,2 proc. zakładach; średnia liczba pracowników równa się 54,7 proc., zakładów — 33,5 pr., Ale ponadto statystyka wykazuje jaki od setek fabryk czynny był ponad 54 godzin tygodniowo: ten odsetek dochodził w metalurgji do 11 proc. (pracowników 21,1 proc.), czyli że ponad 8 godzin dziennie w Niemczech w metalurgji pracowało 84,6 proc. osób w 63,9 proc. zakładach, jeszcze więcej w przemyśle włókienniczym, bo 86,7 proc. osób w 80,7 proc. zakładach, w fabrykach chemicznych 51,8 proc. w 61,2 proc. zakładach.

Ze skargi chrześcijańskich związków zawodowych dowiadujemy się, że w pewnych okolicach robotnicy hutnicy mają wolną niedzielę raz na 15 tygodni, w innych, pracując po 12 godzin na dobę, a chodząc lub jeżdżąc kilka i więcej kilometrów do fabryki, pozostają poza domem 15 do 16 godzin dziennie! Mimo to przemysłowcy wywodzą, że wydajność obecnie jeszcze jest niższa o 11,4 proc. od przedwojennej.

Zaburzenia w Sudanie.

Londyn, 16 sierpni .

Z Kairu donoszą, że przy lądowaniu posiłków angielskich w porcie Sudanu doszło do walk między uzbrojoną ludnością tubylczą a wojskami angielskiemi. Wzburzenie ludności ogromne. W ciągu wczorajszej nocy rozlepiono w Khartumie proklamacje, wzywające ludność mahometańską do wojny świętej.

Z dobrego źródła donoszą, że rząd egipski wydał polecenie swemu przedstawicielowi w Londynie, aby zaprotestował prze...... zarządzeniom angielskim w Sudanie oraz zażądał, aby zaprzestano akcji w... wej. Rząd egipski proponuje ustanowienie komisji, składającej się z przedstawicieli Egiptu i Sudanu, która zajęłaby się zbadaniem wytworzonej sytuacji i zarządziłaby odpowiednie kroki celem przywrócenia pokoju bez przelewu krwi. Przy tej sposobności rząd egipski zwr... się do zastępcy gubernatora w Sudanie o podanie mu jaknajdokładniejszych informacji i przebiegu wypadków.

CZĘŚCIOWA EWAKUACJA OKUPOWANYCH NIEMIEC.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 16 sierpnia.

Ostatnie posiedzenie konferencji, na którem nastąpi podpisanie układu odbędzie się dziś wieczorem Delegacja niemiecka odjedzie prawdopodobnie jutro. Ministrowie francuscy i belgijscy porozumieli się z przedstawicielami Niemiec, iż miasto i prowincja Dortmund, jako też niektóre inne odcinki zostaną ewakuowane w 24 godzin, po podpisaniu końcowego protokułu, które nastąpi dnia 30 lub 31 b. m. Datę ewakuacji zagłębia Ruhr ustalono na sierpień 1925 r.

WYMIANA NOT MIĘDZY ŁOTWĄ I SOWIETAMI.

Agencja Wschodnia.

Berlin, 16 sierpnia.

Łotewskie ministerjum spraw zagranicznych otrzymało wreszcie odpowiedź na notę z powodu urządzonych w Moskwie demonstracji antyłotewskich. Odpowiedź tę zawiera list Cziczerina do łotewskiego ministra spraw zagranicznych, utrzymany w bardzo chłodnym tonie. Cziczerin zapewnia ministra Seję, że rząd sowiecki nie żywi żadnych agresywnych zamiarów wobec Łotwy i pragnie nadal pozostać z nią w przyjaznych stosunkach.

BROŃ DLA SOWIETÓW.

Polska Agencja Telegraficzna.

Sofja, 16 sierpnia.

Bułgarska agencja telegraficzna podaje następujący komunikat oficjalny: Nadchodzące do Bułgarji transporty broni organizowane są przez wojskowe władze sowieckie w Sewastopolu. W związku z tymi transportami dokonano aresztowania kilkunastu osób.

CHINY PRZECIWKO EMIGRANTOM ROSYJSKIM.

Agencja Wschodnia.

Londyn. 16 sierpnia

Chińskie ministerjum do spraw zagranicznych zawiadomiło posła rosyjskiego Karachana, że rząd chiński wydalił wszystkich emigrantów rosyjskich, zajmujących jakiekolwiekbądź stanowisko.

ŚMIERĆ NA BOISKU.

Kraków, 16 sierpnia

Podczas meczu footbalowego Cracovia — Sparta zmarł nagle na udar serca znany lekarz dentysta dr. Steinberg.

SAMOBÓJSTWO PRZEMYSŁOWCA.

Kraków. 16 sierpnia.

W towarzyskich kołach Krakowa wywołało wrażenie samobójstwo znanego przemysłowca Jana Łesieckiego. Powodem samobójstwa były sprawy natury famili̇jnej.

Serdeczne życzenia przesyłają p. MECENASOWI ŁASKIEMU z okazji ślubu z p. NEUBERGERÓWNĄ.

Małżonkowie Herc.

Nr. 224

REPUBLIKA

16 sierpnia 1924

Groźna sytuacja na Bałkanach.

W przysłowiowym kotle bałkańskim znowu zawrzało. Do prasy francuskiej nadchodzą wieści z Bułgarji o tem, że się tam liczą z możliwością wybuchu rewolucji, która przenieść się może na całe Bałkany. Coprawda poselstwo bułgarskie w Warszawie stanowczo temu zaprzecza, ale z rządami i ich poselstwami bywa zazwyczaj jak z... mężami, którzy o wymierzonej przeciw nim zdradzie dowiadują się najpóźniej. Zresztą nie wszędzie i sam rząd bułgarski w czambuł dementuje!

Korespondent belgradzki „Rula" donosi, że bułgarski rząd Cankowa w ostatnich dniach poprostu zarzuca depeszami Paryż, Londyn, Belgrad i Bukareszt, nawołując odnośne rządy o pomoc w walce z niebezpieczeństwem komunistycznem, oraz o pozwolenie powiększenia armji. Właśnie we wzmocnieniu armji leży cały punkt ciężkości. Bułgarja, jako walcząca podczas wojny po stronie państw centralnych została rozbrojona, natomiast Jugosławja i Rumunja, jako sprzymierzeńcy Ententy zbroją się po uszy, stąd ciągłe konflikty zewnętrzne, odbijające się również na bułgarskich sprawach wewnętrznych. Taki stan wymaga wojska. Jest wielce prawdopodobnem, że wysuwanie przez rząd bułgarski niebezpieczeństwa komunistycznego jest w dużej mierze tylko straszakiem. Komuniści w Bułgarji silni nie są, lecz faszystowski rząd bułgarski, obawia się bardziej partji chłopskiej, która niedawno za czasów Stambolijskiego była u władzy, a obecnie jest prześladowana represjami, tak że wielu z jej przywódców znajduje się na emigracji w Jugosławji, gdzie mimowoli stali się narzędziem polityki jugosławskiej.

Charakterystyczne są wynurzenia jednego z takich emigrantów, przywódcy partji chłopskiej K. Todorowa. Jego zdaniem w Bułgarji nieuniknione są wielkie wydarzenia, gdyż już obecnie wszędzie zauważyć można scysje między władzą a włościanami. Todorów sądzi wszakże, że wynikiem oczekiwanej rewolucji będzie tylko to, że do władzy dojdą włościanie, komuniści zaś grać będą nieznaczną rolę. Zarazem Todorów zapowiada, że jednym z celów przyszłej rewolucji bułgarskiej będzie zniesienie granicy między bratniemi narodami serbskim i bułgarskim i zespolenie Bułgarji z Jugosławją, przyczem pierwsza ma wejść w skład drugiej na zasadach federacyjnych.

Bez względu na to, czy ta koncepcja dojdzie do skutku, czy nie, dla urzeczywistnienia jej powstały obecnie w Jugosławji podatne warunki. Rząd nacjonalistyczny Pasicza, pod wpływem ducha czasu, musiał się podać do dymisji, ustępując miejsca rządowi postępowemu. Z chwilą gdy część partji kroackiej Radicza przestała bojkotować parlament jugosławski, Pasicz nie miał już większości. Jego gabinet koalicyjny składał się ze stronnictwa radykałów oraz z 15 dysydentów z partji demokratycznej, pod przewodnictwem Pribiczewicza. Gabinet ten, nie mając oparcia w izbie, mógł rządzić tylko za pomocą represji policyjnych i brutalnej demagogji szowinistycznej. W perspektywie zaś Pasicz domagał się od króla rozpuszczenia parlamentu i urządzenia nowych wyborów pod naciskiem żandarmów.

Ten karkołomny pomysł oparcia rządów na terorze nie spodobał się nawet części radykałów. Wiceprezes tej partji Ljuba Jovranowicz podjął akcję, by skierować radykałów z powrotem na drogę parlamentarną. Akcja ta jednak na razie się nie udała, wskutek uporu Pasicza, któremu udało się przeciągnąć na swoją stronę większość zarządu partyjnego. Jovanowicz poddał się dyscyplinie partyjnej, ale jednocześnie poradzi, jako marszałek parlamentu, królowi, by ten nie opuszczał gruntu parlamentarnego i powierzył utworzenie rządu dotychczasowej opozycji. Przez ten gest demokratyczny Jovanowicz zyskał odrazu zaufanie lewicy. Utworzony został pod premjerowstwem Davidowicza rząd lewicowy, który stawia sobie za zadanie: pojednanie serbów z kroatami, zwalczenie korupcji i dokonanie całego szeregu reform społecznych w celu poprawienia losu robotników i chłopów. W tych warunkach federacja słowiańska na bałkanach staje się teoretycznie możliwa. Zachodzi tylko pytanie, czy to się dokona w sposób pokojowy.

W. R.

Nadrenja i konferencja londyńska.

Niemcy uważają ewakuację zagłubia Ruhr za nieodzowny akt sprawiedliwości. — Dotychczasowe stosunki na terenie okupowanym pozostawiają wiele do życzenia.

Najaktualniejszą dziś kwestją konferencji londyńskiej jest niewątpliwie problem ewakuacji okupowanych terytorjów.

Kwestja ta musiała się wyłonić i znaleźć w stadjum decydującem z chwilą przybycia delegacji niemieckiej.

Opinja niemiecka uważała rozstrzygnięcie tego sporu za swego rodzaju akt „międzynarodowej sprawiedliwości" i tutaj prasa berlińska ostro zaatakowała francuzów, zresztą w granicach przyzwoitości za brak zdecydowania.

„Faktem jest, pisze „Berliner Tageblatt" — że ostatnio nawet te pisma francuskie, które dotąd propagowały politykę nieustępliwości, ostatnio uderzyły w ton bardziej pojednawczy.

Sprzymierzeni obawiają się widma niemieckiego rewanżu. Obawy te są poprostu śmieszne, jeżeli wziąć pod uwagę kompletne rozbrojenie Niemiec. Z drugiej strony jednak przemoc ma swe znaczenie w obozie sojuszników i temu zawdzięczać należy sprytne posunięcia francuzów w kwestji ewakuacji. Nie obchodzi nas zbytnio fakt nawiązania przez Herriota bezpośrednich choć nieoficjalnych rozmów z delegacją niemiecką: mamy dużo przyczyn, które wobec niepewności sytuacji, zmuszają nas do baczenia".

Ten głos liberalnego pisma jest bardzo charakterystyczny i powinien obudzić poważniejsze refleksje, świadczy on bowiem o tem, że opinja postępowych Niemiec zdaje sobie dokładnie sprawę z całokształtu sytuacji na konferencji.

Ciekawe są bardzo stosunki jakie panują ostatnio w okupacji francuskiej i belgijskiej.

Faktem jest bowiem, że przychylne przyjęcie, jakiego doznała na konferencji delegacja niemiecka i optymizm w Londynie panujący — nie odbiły się zupełnie na stosunku władz okupacyjnych w Koblencji Düsseldorfie i innych miejscowościach.

O ile postępowanie władz okupacyjnych do pewnego stopnia można wytłomaczyć brakiem instrukcji, jakie w związku z postanowioną ewakuacją winny były być wydane, o tyle należy tylko dla charakteryzowania tych stosunków przypomnieć utarte francuskie bon mot: „C'est le ton, qui fait le chanson".

Zamiast pewnego złagodzenia, zamiast wprowadzenia spokojniejszej atmosfery widzimy zaostrzenie sytuacji, naprężenie stosunków między ludnością i władzami.

To też opinja, jaka się ostatnio wśród ludności wytworzyła, idzie w tym kierunku, że pewne jednostki z pośród naczelnych władz okupacyjnych wcale nie byłyby niezadowolone, gdyby obecnie w okresie pertraktacji londyńskich ujawniły się rozruchy na tle burzącego się nacjonalizmu.

Spowodowałoby to, zdaniem opinji w Nadrenji interwencję Herriota i Mac Donalda którym przeciwstawionoby sytuację stwierdzając, że umiarkowanie i pojednawcze stanowisko wobec Niemiec jest niepożądane.

Drugim niepomyślnym objawem jest sprawa amnestji, która na terenach okupowanych, jak zresztą i w całych Niemczech, uważana jest za conditio sine qua non.

Dotąd bowiem ze 109 wyższych urzędników niemieckich, kilku zaledwie uzyskało w okręgu francuskim swe poprzednie stanowiska, a ostatnio akcja powrotu usuniętych z obszarów okupowanych w pokaźnej liczbie 100,000 osób — została zupełnie zaniechana.

Wreszcie wielkie niebezpieczeństwo upatrują niemcy w projekcie pozostawienia na tem terytorjum kolejarzy belgijskich i francuskich, ponieważ władze okupacyjne, zwłaszcza kolejowe i celne udzielają wydatnej opieki separatystom nadreńskim.

Tak np. ostatnio wysoka komisja domagała się wypuszczenia na wolność kilku skazanych przez władze niemieckie separatystów, którzy zamordowali na ulicy kelnera.

Do tych momentów politycznych, charakteryzujących sytuację na terenach okupowanych przyłącza się, jako bardzo ważny czynnik — cały szereg niedomagań życia gospodarczego.

Z powyższych względów taktyki francuzów i belgów nie można uważać za właściwą, zwłaszcza w okresie rokowań londyńskich, gdzie każdy krok budzi poważne odruchy i jest komentowany zarówno w Berlinie, jak i w Düsseldorfie i Kolonji.

Należy wziąć pod uwagę, że problem amnestji i powrotu wysiedlonych nie może być traktowany jako problem małoważny, ponieważ jest całkiem pewne, że w razie niezałatwienia tej kwestji rząd niemiecki nie uzyska dla ustaw wykonawczych do planów Davesa niezbędnej większości dwóch trzecich głosów Reichstagu.

Observer.

Jednoroczny termin ewakuacji zagłębia Ruhr utrzymany.

Sytuacja w Londynie jest pomyślna i porozumienie między stronami prawie pewne

Paryż, 16 sierpnia.
Polska Agencja Telegraficzna.

Jak donoszą z Londynu, Herriot zdecydował się stanowczo odmówić skrócenia jednorocznego terminu ewakuacji wojskowej zagłębia Ruhry, wskazując przytem, że Francja potrafi dobrowolnie dać zewnętrzny wyraz swego uznania dla Niemiec o ile te w ciągu roku dadzą dowody dobrej woli. Jak rzeczy stoją w ostatniej chwili, to zdaje się być pewnem dojście do porozumienia pomiędzy obiema stronami, przyczem fakt osiągnięcia zgody nie będzie wciągnięty do ogólnego protokułu przebiegu i zamknięcia konferencji (jak tego życzyły sobie Niemcy) a stwierdzony zostanie pod postacią wspólnej noty francusko-belgijskiej, skierowanej do Niemiec.

Na godzinę 15 wyznaczone zostało posiedzenie plenarne konferencji a wieczorem będzie już mogło nastąpić ostateczne podpisanie protokułu zamknięcia konferencji.

Paryż, 16 sierpnia.
Polska Agencja Telegraficzna.

Jak donosi „Matin" z Londynu, porozumienie z Niemcami w sprawie terminu ewakuacji zagłębia Ruhry nastąpiło na podstawie uznania jednorocznego terminu ewakuacji i na podstawie niezwłocznej ewakuacji Dortmundu i nadreńskiego portu Ruhrort.

Paryż, 16 sierpnia.
Polska Agencja Telegraficzna.

Jak donoszą z Londynu ministrowie Rzeszy ostatecznie zaakceptowali jednoroczny termin ewakuacji pod pewnymi warunkami, ale wzamian za to zaproponowali następującą procedurę:

Protokuł zamknięcia konferencji zawierałby przyjęcie do wiadomości obietnicy rządów francuskiego i belgijskiego wycofania wojsk okupacyjnych z zagłębia Ruhry w ciągu jednego roku, natomiast delegaci niemieccy poczyniliby przy tej okazji formalne zastrzeżenia co do legalności okupacji. Jak się zdaje propozycja ta została jednakże odrzuconą i ugoda nastąpi pod inną postacią nad wynalezieniem której naradzą się ostatecznie delegacje francuska, belgijska i niemiecka.

——XX——

ŻEGLUGA POWIETRZNA MIĘDZY ANGLJĄ I POLSKĄ.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 16 sierpnia

W dniu 13 b. m. podpisany został przez ministra Skrzyńskiego i posła Wielkiej Brytanji w Warszawie protokuł w sprawie tymczasowego uregulowania żeglugi powietrznej, między Polską a Wielką Brytanji. Protokuł przewiduje ruch statków powietrznych między obema państwami, na zasadzie specjalnych wiz, które wydawać będzie poselstwo polskie w Londynie i poselstwo angielskie w Warszawie. Wizy te otrzymywać będą obywatele polscy i angielscy, oraz statki powietrzne o przynależności państwowej polskiej lub angielskiej. Protokuł wejdzie w życie po zatwierdzeniu go przez kompetentne władze obu stron.

URLOP MIN. DAROWSKIEGO.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 16 sierpnia

Min. pracy i opieki społ. p. Ludwik Darowski wyjechał na kilkudniowy urlop wypoczynkowy. W czasie jego nieobecności zastępować będzie go wiceminister p. Gustaw Simon.

WYSTAWA POLSKA W KONSTANTYNOPOLU.

Berlin, 16 sierpnia.

Tur. prasa donosi z Konstantynopola, że otwarta w tym tygodniu w Konstantynopolu Polska wystawa przemysłowa uważana jest przez całą prasę turecką i prasę państw bałkańskich za wielki sukces polskiego przemysłu. Prasa turecka donosi o zawarciu wielkich tranzakcji, które jednak będą przeprowadzone dopiero po zawarciu polsko - tureckiego układu w sprawie obrotu kredytowego i płatniczego.

Obieg monet metalowych zwiększa się

Anglja, Ameryka, Francja, Szwajcarja, Holandja i Austrja biją nikiel i srebro dla Polski.

Z każdym dniem zwiększa się ilość bilonu metalowego w obiegu.

Jednogroszówki, wykonane z bronzu monetarnego, zamówione były w Anglji w ilości 20.000.000 sztuk: Całe zamówienie zostało już dostarczone do Warszawy.

Dwugroszówki i pięciogroszówki z żółtego metalu są wykonywane w mennicy państwowej na Pradze Produkcja początkowo nieznaczna (około 36.000 szt. dziennie w kwietniu rb.) w miarę uruchomienia wszystkich urządzeń, uregulowania maszyn i wyszkolenia personuelu rosła bardzo szybko i doszła w chwili obecnej do 270.000 sztuk dziennie, przyczem jest dalsze zwiększenie wydajności W związku z wzrostem produkcji szło zmniejszenie kosztów, które wynosiły w maju 7 zł. od 1000 sztuk, a obecnie 4 i pół zł. — Do końca roku bieżącego mennica państwowa na Pradze wybije około 20.000.000 sztuk dwugroszówek i 40 tys. sztuk pięciogroszówek.

Monety niklowe zamówione zostały w Austrji, Szwajcarji i Holandji w następujących ilościach:

Dziesięciogroszówki w Szwajcarji w ilości 100 tys. sztuk.

Dwudziestogroszówki: w Szwajcarji w ilości 20 tys. sztuk, w Austrji w ilości 90 tys. sztuk, w Holandji w ilości 30 tys. sztuk. Ogółem dwudziestogroszówek mieć będziemy 140 tys. sztuk.

Pięćdziesięciogroszówki zamówiono również zagranicą: w Szwajcarji w ilości 12 mil. sztuk, w Austrji w ilości 74 mil. sztuk, w Holandji w ilości 14 mil sztuk. Ogółem pięćdziesięciogroszówek zamówiono 100 miljonów sztuk.

Monety srebrne zamówione zostały w Anglji i Stanach Zjednoczonych. Własne srebro, nagromadzone drogą skupu oraz ofiar na Skarb Narodowy zostanie przebite we Francji. W rb. wyprodukowane zostaną:

Monety jednozłotowe: we Francji w ilości 15 mil. sztuk, w Anglji 12 mil. szt., Ogółem w rb. otrzymamy 51 mil. sztuk monet srebrnych jednozłotowych.

Monety dwuzłotowe: we Francji w ilości 7 mil. 500 tys. sztuk, w Anglji w ilości 12 mil. sztuk, w Stanach Zjednoczonych w ilości 6 mil. sztuk. Ogółem monet dwuzłotowych otrzymamy w roku bieżącym 25 mil. 500 tys. sztuk.

Prócz tego Ministerstwo Skarbu zakupiło w Ameryce na dogodnych warunkach 120 tonn srebra, które jest przeznaczone do przebicia na monety srebrne 1, 2 i 5-złotowe w roku 1925.

Pierwsza partja monet srebrnych nadejdzie do kraju już we wrześniu, w końcu rb. zostanie wypuszczona ilość monet srebrnych zadawalniająca potrzeby obiegu.

Jednocześnie prowadzona jest energiczna praca nad zorganizowaniem działu złotego w Mennicy Państwowej. — Roboty budowlane są już na ukończeniu, maszyny i urządzenia są częściowo sprowadzone, częściowo zamówione, tak, że w październiku uda się uruchomić prawdopodobnie rafinerję, odlewnię, walcownię i inne działy pomocnicze.

Kierownictwo medaljerni będzie powierzone rzeźbiarzowi artyście p. St. Lewandowskiemu.

Pożar fabryki chemicznej.

Poznań, 16 sierpnia.

W Luboniu w pobliżu Poznania wybuchł wczoraj olbrzymi pożar w fabryce chemicznej „Muller i Donar". O godzinie 4-ej na miejsce pożaru przybyły wszystkie oddziały straży ogniowej. Akcja ratownicza prowadzona była z wielkiemi trudnościami z powodu braku wody. Straż pracowała do godziny 10-ej wieczorem i wtedy dopiero udało się pożar zlokalizować. Pracę utrudniały eksplozje benzyny, parafiny i terpentyny. Przy wybuchach słupy płomieni sięgały wysokości 20 metrów. Spłonęło laboratorjum fabryczne oraz magazym towarów. Straty są bardzo poważne.

Olbrzymia kradzież w wagonie sypialnym.

Ołomoniec, 16 sierpnia

Agencja Wschodnia.

Wczoraj w pociągu pośpiesznym Wiedeń — Praga niedaleko O[illegible] okradziono w wagonie sypialnym kupca Schoenberga. Młody człowiek, który dostał się do wagonu pod pozorem kontroli a który tej kradzieży dokonał, zdołał umknąć, unosząc 8.000 dolarów, pewną sumę złotych oraz kosztowności na sumę 100.000 koron czeskich. Natychmiast po kradzieży pociąg zatrzymano i przeszukano okolice, lecz bez skutku.

Doniosły wynalazek—akomulatory dla pary

Dr. Johannes Ruths
wynalazca akomulatorów dla pary

Sztokholm, 16 sierpnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

P.T. Dr. Johannes Ruths, szwedzki wynalazca akumulatorów dla pary demonstrował z wielkim powodzeniem swój wynalazek. Dr. Ruthe występował na niedawnej międzynarodowej konferencji tej szeregu odczytów dotyczących swego wynalazku. W rezultacie zainteresowania dla wynalazku Dr. Ruths, delegat rządu japońskiego na konferencję energietyczną prof. Komo z uniwersytetu tokijskiego i przedstawiciel japońskiego koncernu przemysłowego Mitsui bawią obecnie w Szwecji dla studjów nad wynalazkiem Dra Ruths'a. W tym samym celu odwiedził wynalazcę dyrektor „International Combustion engineering Co" Mr. Taylor.

W Brazylji zupełnie niespodzianie wybuchło powstanie, które z wielką trudnością było likwidowane przez wojska rządowe. Fotografja nasza przedstawia naradę dowódców jednego z oddziałów powstańczych na krótko przed kapitulacją.

Logiką kobiety jest jej uczucie.

Próżno narzucać jej teorje życia, skoro jest ona najdoskonalszą indywidualistką i sama buduje sobie zawsze kryterja bytu.

„Express Wieczorny" ogłosił niedawno konkurs i ankietę na temat „Jaki winien być tryb życia młodej panny spółczesnej" Niechaj wolno nam będzie poza konkursem wyrazić przekonanie, iż żadna z pośród kilkuset nadesłanych odpowiedzi nie dotyka istoty zagadnienia, a odwrotnie — wszystkie grzeszą nie tyle brakiem konsekwencji, wiele brakiem oryginalnego i głębszego ujęcia tematu. Błąd tkwi przedewszystkiem w zapoznaniu zasady, iż tryb życia kobiety, podobnie jak i mężczyzny, wynikać winien jedynie i wyłącznie z jej założeń duchowych, z tych pierwiastków z których składa się tkanka jaźni jej charakteru.

Przyzwyczailiśmy się uważać kobietę za istotę, stojącą niżej od mężczyzny i w jej wysiłkach zajęcia odpowiedniego miejsca w dziedzinie gospodarczej dopatrujemy się tendencji zrównania się z mężczyzną. Przyzwyczailiśmy się sądzić, iż moralność kobiety upada wraz z przyznaniem jej swobód osobistych, że strój i maniery czynią z niej dzisiaj istotę, stojącą pod względem moralnym o wiele niżej od naszych prababek.

Nie zadajemy sobie natomiast pytania, czy moralność kobiecą można wogóle mierzyć naszym męskim łokciem?

Czy kobieta stoi niżej od mężczyzny? Nie. Posiada tylko zgoła inną indywidualność. Jest bardziej od nas moralną, ale za to mniej etyczną. Kobiety są bardziej indywidualne, niż mężczyzni. Nie wydały wielkich genjuszy wojny, poezji i polityki, mimo to jednak kobieta z ludu posiada więcej indywidualności, niż równy jej socjalnie mężczyzna. Indywidualizm jest cechą naturalną, a więc i kobieta jest bardziej naturalną, niż mężczyzna. Mężczyzna stworzył organizację, kocha ją i doskonali w każdej dziedzinie, w ubiorze swym manjerach i sposobie myślenia dąży do nadania sobie jaknajwięcej cech powszechności. Cywilizacja spółczesna zaciera indywidualność, mężczyzna spółczesny stał się, że się wyrazimy, artykułem masowym. Kobiety strzegą zazdrośnie swej osobowości i różnią się od siebie, podobnie jak liście na drzewie, gdzie nie masz dwu sobie podobnych. Nic nie może kobiety wprawić w większą rozpacz, jak widok jej siostrzycy, odzianej tak samo jak i ona. Moda kobieca mimo swej jednostajności, jest żywym wyrazem indywidualizmu, posuniętego do ostatnich granic. Wszyscy mężczyźni chętnie noszą garnitury literalnie tego samego kroju — kobiety nigdy. Kobiety patrzą na naszą cywilizację i używają jej, uważając ją jednak zawsze za coś obcego sobie. Napróżno Weininger degraduje kobiety i uważa je za istoty głupie i złe. Są one tylko inne. Nie rozumiemy zupełnie myśli, fermentujących w mózgach kobiecych. Mężczyźni więcej myślą i pracują, kobiety czują głębiej i dlatego żyją intensywniej. Kobieta nie jest owym greckim „zoon politikon", tworem socjalnym — nie organizowała się nigdy w państwa, armje, związki i stowarzyszenia. Prawem naśladownictwa tworzy niekiedy własne stowarzyszenia, sama jednak widzi ich słabość i śmieszność. Jest ona urodzoną indywidualistką i nie pozwala narzucać sobie żadnych więzów. Każda ma inną duszę, jak i inną suknię.

Czy kobieta jest moralną? Tak, ale kryterja swej moralności wytwarza sama. Nie zna powszechnego kodeksu, ani etyki ani prawa. Etyka i prawo — to rzeczy wytworzone przez organizacyjnego ducha męskiego, narzucone kobiecie, ani nigdy nie zespolone z nią. Do wniosków moralnych kobieta dochodzi instynktownie, nie zaś drogą logicznych i etycznych rozumowań. Kobieta jest indywidualistką także w swej moralności.

W małżeństwie jest wierniejszą, niż mężczyzna, jednak tylko z własnego popędu, a nie więzów prawnych. Rezerwuje sobie jednak zawsze prawo pójścia za mężczyzną, którego kocha, bez względu na to, czy jest on jej mężem, czy też nie. O postępowaniu kobiety decyduje nie rozsądek, ale miłość, która jest jej objaw, jak najdalej indywidualnym. Rozumowanie jej logika różni się znacznie od męskiej.

Mężczyzna tworzy prawa i zasady generalne, lubi powoływać się na autorytety. Ostatnią instancją logiczną kobiety jest zawsze: „Ja tak chcę!"... Kobiecie brak z pewnością własnego światopoglądu i zrozumienia idei przewodnich nauki ścisłej, filozofji, prawa i sztuki, ale jest ona za to bardziej niezależną w sądach. Jej światopoglądem jest każdorazowe uczucie.

Powracamy teraz do zagadnienia trybu życia kobiety. W większości wypadków pragniemy w życiu narzucić jej swoje sposoby rozumowania. Żądamy wprost od kobiety, aby stała się duchowo mężczyzną tj. zajmowała się na nasz sposób nauką, życiem społecznym, sportem, żądamy, aby myślała naszemi kategorjami powszechnemi, a równocześnie, aby zachowała swe przemiłe cechy kobiece. Czy tego nie zbyt wiele?... W ostatnich latach kobieta istotnie wkroczyła na teren życia naukowego politycznego i gospodarczego. Na razie jednak chodzi tylko o większą lub mniejszą ilość jednostek, nie o masę, o ogół, a tu wyjątki potwierdzają tylko zasadę. Czy wyjątki nie są raczej wynaturzeniem kobiety?

Tryb życia kobiety, młodej panny, czy starszej mężatki nie może wogóle być z góry określony wedle pewnych zasad. Zasady mają cechę powszechności, a powszechność nie zgadza się z istotą kobiety. Nie można opracować dla niej generalnych norm życia. Kobieta prowadzi zawsze taki tryb życia, jaki w danej chwili i w danych okolicznościach przelotnie uważa za właściwy.

Mężczyzna pracowity i uczciwy może wprawdzie stoczyć się w przepaść, ale wymaga to szczególnie ciężkich okoliczności, czasu i cierpień moralnych. Kobieta może w jednej chwili, idąc za indywidualnym kaprysem, stać się z najwierniejszej żony i matki — wprost dziewką publiczną....

Rzadkie są wypadki, aby zepsuty, zdemoralizowany bandyta, złodziej, karciarz pijak nagle wrócił do uczciwego życia. Na każdym jednak kroku spotykamy się z wypadkami, iż mężczyźni żenią się z kobietami zepsutemi, niekiedy z prostytutkami i oto — kobiety te stają się wzorowemi, wiernemi i kochającemi żonami.

I dlatego: nie budujmy dla kobiet teorji życia. Niechaj biorą je, jak umieją, jak pragną, jak czują. Dajmy im żyć wedle własnego upodobania. Kształćmy nasze córki, żony, siostry, rozwijajmy je, ćwiczmy w sporcie, ale pozwolimy im być sobą nie żądajmy od nich męskich zasad i norm bytu.

Ich logiką, światopoglądem, ideą jest tylko uczucie. Uczucie nie można zamknąć do skrzynki zasad. Cz. O.

Zjazd straży pożarnych w Warszawie.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 16 sierpnia.

W 2-gim dniu ogólno-państwowego zjazdu straży pożarnych rozpoczęto obrady plenarne, wybory, w prezydjum zjazdu. W zjeździe reprezentowanych jest około tysiąc miejscowości, przez przeszło 3 tysiące uczestników. Na zebraniu plenarnem wysłuchano sprawozdania prezydjum, z działalności głównego związku i zrealizowania uchwał 1-go zjazdu w r. 1921. Następnie wysłuchano sprawozdania przewodniczącego komisji rewizyjnej i sprawozdania poszczególnych związków. Po wysłuchaniu szeregu referatów przyjęto przez aklamację następujące rezolucję:

Zjazd stwierdza, że udoskonalenia zaniedbanej w Polsce obrony przeciwpożarniczej jest sprawą palącą i uważa za konieczne, aby

1) w drodze prawodawczej ustalono i określono obowiązek władz samorządowych do utrzymywania obrony przeciwpożarnej na należytym poziomie;

2) skodyfiskowano i uzupełniono ustawodawstwo w dziedzinie bezpieczeństwa ogniowego i wyposażono władze w rygory egzekutywy administracyjnej;

3) ustalono w drodze prawodawczej publiczno-prawne stanowisko ochotniczych straży ogniowych, co umożliwi im skuteczne wykonywanie podjętego zadania obrony mienia społecznego od klęski pożaru.

Ponadto zjazd wzywa prasę polską, aby doniosłemu zagadnieniu obrony przeciwpożarnej poświęciła więcej uwagi, oraz odwołuje się do władz szkolnych by podawały do wiadomości dziatwy szczegóły o szkodach, jakie wyrządzają corocznie Polsce pożary.

Wobec ukazania się w niektórych pismach notatki, że zjazd ogólno-państwowy straży ogniowych w Polsce obejmuje wyłącznie straże ochotnicze, komunikat zjazdu wyjaśnia, że reprezentowane są również straże zawodowe.

Międzynarodowy zlot skautów w Kopenhadze

Polska Agencja Telegraficzna.

Kopenhaga, 16 sierpnia.

Dotychczasowy przebieg międzynarodowego zlotu skautów stanowi sukces dla harcerstwa polskiego. Uroczystego powitania gości zagranicznych dokonał prezydent organizacji duńskiej i przewodniczący zlotu. W obozie najbliższymi sąsiadami Polaków są Francuzi i Węgrzy. W ciągu 1-szych trzech dni rozegrano szereg konkursów, w których nasi skauci uzyskali zaszczytne miejsca wśród pierwszych narodów, a mianowicie Danji, Anglji, Węgier i Ameryki, zdobywając na razie w tańcach 2-gie miejsce, w urządzaniu obozu 4-te, w nagłej pomocy 5-te na 13 ubiegających się drużyn w obecności 29 narodowości. Drużyna nasza wzbudza ogólną sympatję i uznanie swą postawą i wynikami.

Wiadomości bieżące.

SIERPIEN
17
NIEDZIELA

Dziś: Jacka w.
Jutro: Firmina b. w.

Wschód słońca o g. 3.55
Zachód o g. 7.26
Wsch. księżyca o g. 4.40 pp.
Zachód o g. 7.39 pn.
Długość dnia 15.31
Ubyło dnia g. 1.25

OSOBISTE.

Obowiązki korzystającego z urlopu wiceprezyednta m. Łodzi, p. W. Groszkowskiego, pełni zastępczo p. ławnik Ignacy Kulamowicz, przewodniczący wydziału Podatkowego.

ZE STOW. WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI.

Na ostatniem zebraniu informacyjnym w stowarzyszeniu właścicieli nieruchomości przy ul. Pomorskiej 21 w w sali Tow. koła miejskiego zebrań powiadomieni zostali o porządku pobierania wynagrodzenia za mieszkania ryczałtowe, zgodnie z konferencją z d. 25 lipca r. b. jaka odbyła się w magistracie.

Wskazano obecnym, aby o ile możności starali się kompromisowo załatwiać sprawy komorniane, oraz wyjaśniono, że zalegające komorne winno być waloryzowane zgodnie z nową ustawą o ochronie lokatorów z dnia 14 kwietnia rb.

W dalszej dyskusji poruszono sprawę opłakanego stanu, w jakim znalazły się domy łódzkie, z pośród których są domy, grożące poważną ruiną podczas gdy większość właścicieli jest pozbawiona środków na renowację. Zalecano zarządowi, aby wystąpił do władz w sprawie redukcji podatków od nieruchomości, pobieranego w wysokości 20 proc.

W takiej wysokości podatek nie bywa pobierany nawet od najrentowniejszych przedsiębiorstw. Tymbardziej nie może podatek w tej ilości obciążać właścicieli nieruchomości która w ciągu lat dziesięciu nie dawała i nie daje dotąd żadnych dochodów. (c).

Zebranie pracowników miejskich. W dniu dzisiejszym o godzinie 8ej rano, w sali „Domu Ludowego" odbędzie się zebranie pracowników miejskich i robotników, w sprawie memorjału wysłanego do magistratu i braku dotychczas odpowiedzi. R.

Sprostowanie. W związku z wiadomością o aresztowaniu szajki bandytów prostujemy, iż drugim bandytą był Piotr Pałecki, zamieszkały przy ul. Łącznej 87 a nie Józef. b.

Wyjaśnienie. W „Republice" z dnia 15 sierpnia ukazał się artykuł pod tytułem „Echa incydentu w lokalu O. K. Z. Z.", w którym omyłkowo podano, jako źródło informacyjne „Polską agencję telegraficzną (PAT) zamiast Polskiej agencji prasowej (PAP), co niniejszym prostujemy.

Kronika policyjna.

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

O współdziałanie samorządów.

Okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych.

Za pośrednictwem urzędu wojewódzkiego magistrat m. Łodzi otrzymał następujący okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych:

„Doszło do wiadomości ministerstwa spraw wewnętrznych, że niektóre związki komunalne nie odpowiadają i nie wykonują, zleceń innych związków komunalnych, skoro te proszą o ściągnięcie podatków lub opłat komunalnych od osób, które zmieniły miejsce pobytu lub mają miejsce zamieszkania na obszarze innego związku komunalnego

Podobne zapoznanie niezbędnej do współżycia związków komunalnych zasady wzajemności powodują niejednokrotnie nadmierną korespondencję między urzędami związków komunalnych, a także często konieczność interwencji władz państwowych, co obarcza nieproduktywną i zbędną pracą urzędy samorządowe i państwowe, hamując sprawność administracji.

Z uwagi na powyższe ministrestwo spraw wewnętrznych zarządza, co następuje:

1) Powiatowe związki komunalne, magistraty miast i urzędy gminne w sprawach, wynikających z własnego zakresu działania, powinny bezpośrednio odnosić się o wykonanie zleceń do odnośnych związków komunalnych.

2) Jeśli mimo trzechkrotnego przypomnienia związek komunalny sprawy nie załatwi lub nie da odpowiedzi, należy o tem zawiadomić władzę nadzorczą opieszałego związku komunalnego Władza nadzorcza obowiązana jest wezwać dany organ komunalny do usprawiedliwienia się, a w wypadku opieszałości za stosować środki przymusowe, przysługujące jej z tytułu nadzoru".

Radziecka komisja kanalizacyjna zostaje zwołana

celem omówienia planów magistrackich.

W celu przyśpieszenia realizacji uchwały magistratu z dnia 18. 7. r. b. w sprawie przystąpienia do budowy wodociągów i kanalizacji, w tych dniach pan prezydent M. Cynarski w towarzystwie naczelnika oddziału wodociągów i kanalizacji, inż. Skrzywana, odbył konferencję z p. prezesem rady miejskiej p. Fichną, zaznajamiając p. prezesa z dotychczasowym przebiegiem sprawy w magistracie i prosząc o nadanie jej dalszego a szybkiego biegu. P. prezes Fichna podzielił w zupełności przedstawioną mu opinię przedstawicieli magistratu i przyrzekł, że w ciągu 1 tygodnia września zwoła posiedzenie radzieckiej komisji kanalizacyjnej, które opracuje i przygotowuje wnioski dla plenum rady.

Z za kulis afery tytuniowej.

Detaliści również uprawiali spekulację.

W związku z aferą papierosową, w której najpoważniejszą rolę odgrywał hurtownik Gumulak, kierownik oddziału walki z lichwą p. Jagniątkowski stwierdził, iż prócz dotychczas ujawnionych hurtowników nadużycia połoniali również i detaliści, a zwłaszcza ci, którzy zajmowali się handlem hurtowym.

Tacy hurotwi detaliści mieli pośredników, którzy skupywali w sklepach towary i następnie sprzedawali inwalidom z nadmiernym zyskiem.

W związku z tem oddział walki z lichwą pociągnął do odpowiedzialności kilku takich detalistów, a między innymi niejakiego Frejlicha, Zielona 6. b.

Nauczycielstwo szkół powszechnych

nie otrzymało dodatków magistrackich.

Na jednem z posiedzeń magistratu m. Łodzi zapadła uchwała, by nauczycielstwu miejskich szkół wieczronych uzupełniających, kursów dla dorosłych itp. nie wypłacać poborów za miesiąc sierpień rb. aczkolwiek w początkach sierpnia wydział oświaty i kultury, opierając się na dotychczasowej praktyce wydał nauczycielstwu na powyższe pobory kwity.

Zarząd związków wystosował w tej sprawie memorjał, który stwierdza niesłuszność stanowiska magistratu i ma nadzieję, że sprawa ta zostanie życzliwie dla nauczycielstwa załatwioną. b.

—x—

Nowe władze Kasy Chorych

przejmują w środę agendy kasy.

Sprawa powołania dyrektora pozostaje wciąż pod znakiem zapytania.

Głęboko wzruszony śmiercią mojego byłego brata szomrowego

B. P.

Marjana Poznańskiego

wyrażam żonie i rodzinie szczere współczucie

Fabian Kozak.

Swięto żołnierza polskiego w Raduczu.

W letnich obozach w Raduczu o 18 klm. od Skierniewic obchodzono w dniu 15 sierpnia uroczystość dzień Żołnierza Polskiego z okazji rocznicy Cudu nad Wisłą w roku 1920.

Od zebranych pułków, ustawionych na błoniu w czworoboku odebrał raport dowódca 10-ej Dywizji piechoty, poczem wzniesiono w górę, przy odegraniu przez orkiestrę pułkową hymnu narodowego i odgłosach salw honorowych, chorągiew państwową.

Uroczystość zakończono defiladą wojsk. Zdrowe powietrze, sprzyjające warunki klimatyczne dodatnio wpłynęły na ćwiczonych żołnierzy to też przy defiladzie tęga postawa, dziarska mina i ochota cechuje karne szeregi pułków.

W uroczystości wojskowej wzięła udział delegacja miasta Łodzi. Z ramienia rady miejskiej p. dyr. Wolczyński i z ramienia magistratu pp. ławnicy: Kruczkowski i Adamski.

Żołnierskim obiadem podejmował korpus oficerski delegatów przy której to sposobności wygłoszono szereg serdecznych toastów, a następnie wysłano do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej depeszę następującej treści:

„Zgromadzeni w dniu 15. 8 rb., jako w dniu Święta Żołnierza, na uroczystości w Raduczu przedstawiciele rady miejskiej magistratu, dowództwa wojskowego, oraz oficerowie i szeregowi 10 Dywizji piechoty przesyłają Tobie, Panie Prezydencie, wyrazy hołdu i przywiązania oraz gotowości do współpracy z Tobą ku chwale odrodzonej Ojczyzny. Dowódzca Piechoty 10 Dywizji Rachmistruk pułk.; Wolczyński, wiceprezes rady miejskiej".

Magistrat m. Łodzi asygnował dla żołnierzy obozu kwotę 3.000 złotych.

Po obiedzie przypatrywano się urozmaiconym zabawom sportowym żołnierzy i tanom przy dźwiękach orkiestry wojskowej.

Do żołnierzy przemawiał okolicznościowo p. ławnik Kruczkowski, wyjaśniając im znaczenie dzisiejszej uroczystości, skreśliwszy treściwie historję żołnierza polskiego, wskazał ideały, do których należy dążyć, aby stworzyć silną armję.

Wieczorem goście rozlokowanych w Raduczu pułków opuścili obóz, unosząc z sobą jaknajlepsze i jak najbardziej krzepiące wrażenia z podniosłej uroczystości.

Związki klasowy i chrześcijański

odrzucają propozycje przemysłowców.

W dniu wczorajszym zarząd związku klasowego przemysłu włókienniczego wystosował do związku przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem pismo następującej treści:

„Udzielając odpowiedzi na propozycje panów w sprawie reorganizacji pracy w przemyśle, doręczane nam na konferencji w dniu 6 bm. komunikujemy, że po szczegółowem rozpatrzeniu ich doszliśmy do wniosku, że są niemożliwe do przyjęcia.

Propozycje pp. zmierzające do osiągnięcia z robotnika maksimum wydajności pracy nie dając robotnikowi za to należnego mu ekwiwalentu, a wprost przeciwnie, dążą do zmiany zasadniczych warunków pracy w przemyśle i obniżają obecne i tak już niskie płace za robociznę b.

Chrześcijański związek zawodowy, przesłał do związku przemysłowców list następującej treści:

„W odpowiedzi na pismo z dnia 13 b. m. L. 3123, komunikujemy, iż zarząd chrześcijańskiego związku zawodowego po rozpatrzeniu przedłożonych propozycji, postanowił w całości je odrzucić, z tego względu, iż zawierają one redukcję płac robotniczych o 50 proc. i z tego tytułu nie nadają się wogóle do dyskusji.

Zarząd związku uznając, iż zarobki obecne niższe są od przedwojennych, a ceny artykułów pierwszej potrzeby większe — stwierdza z całym naciskiem, iż na propozycje — się nie zgadza, oceniając obecne stawki zarobkowe za minimalne, a zmniejszenie obsługi maszyn za niemożliwe". p.

URUCHOMIENIE FABRYKI TOROŃCZYKA.

W swoim czasie administracja fabryki Torończyka, Gdańska 80 zwróciła się do swych robotników w sprawie uruchomienia fabryki na nowych warunkach pracy, a mianowicie — obniżenie płac w poszczególnych działach i zredukowanie pewnej liczby robotników.

Związek „Praca" nie zgodził się na nowe warunki i fabryka była nadal nieczynną.

Widząc niezłomne stanowisko robotników, firma zwróciła się powtórnie do związków z oświadczeniem, iż zgadza się na uruchomienie fabryki na dawnych warunkach i od poniedziałku fabryka czynną będzie na sześć dni w tygodniu. b.

ZATARG W FABRYCE NIPPEGO.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja w sprawie uruchomienia fabryki Karola Nippe, Zachodnia 39.

Firma zaproponowała obniżenie płacy na wszystkich oddziałach o 20 proc.

Niezależnie od tego firma zastrzega sobie, iż może zwolnić robotników bez 2 tygodniowego wymówienia.

Firma zaproponowała poprzednio uruchomić 2 zespoły przędzalni, 3 selfaktory skręcalnię, 12 warsztatów mechanicznych i 12 warsztatów ręcznych, a dalsze uruchomienie nastąpi częściowo.

Robotnicy na powyższe warunki nie zgodzili się i fabryka, która jest nieczynna od Zielonych Świąt, w dalszym ciągu nie zostanie uruchomiona. b.

ZAMKNIĘCIE FABRYKI WEJS I POZNAŃSKI.

Fabryka Wajs i Poznański, Pusta 10, która czynną była dotychczas 4 dni w tygodniu, zaproponowała robotnikom obniżenie płac od 12 do 40 proc.

Ponieważ robotnicy na warunki te nie zgodzili się, fabryka zostaje od poniedziałku zamknięta na czas nieograniczony

KONFERENCJA KOMISJI ROZJEMCZEJ DLA SPRAW DOZORCÓW.

W dniu wczorajszym inspektorat pracy porozsyłał zaproszenia zainteresowanym osobom, mającym wejść w skład nadzwyczajnej komisji rozjemczej na konferencję poniedziałkową.

Do komisji wspomnianej wchodzą prócz inspektora pracy, delegaci związku właścicieli nieruchomości, związków dozorców domowych, p. Ingersleben z ramienia ministrestwa sprawiedliwości i zastępca komisarza rządu na m. Łódź p. Janiszewski z ramienia ministerstwa spraw wewnętrznych. (p.)

BIURO KREDYTOWE HANDLARZY SKÓRĄ.

Na wspólnej konferencji, odbytej w dniu 12 sierpnia pomiędzy przedstawicielami związku kupców branży skórzanej z stowarzyszeniem majstrów kameszników, postanowiono utworzyć biuro informacyjne w celu ustalenia kredytu członków branży skórzanej. b.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

CONCORDIA — KANIÓW 1:1 (1:1).

Wreszcie przystępuje Concordia do zawodów we wzmocnionym składzie. Zawody prowadzone były w żywem tempie i niczem nie przypominały meczu C klasowego.

Już w pierwszej minucie przeprowadza Kaniów ostry atak który załamuje się na Zylberberga.

Prawe skrzydło Kaniowa stwarza swemi biegami niebezpieczne sytuacje pod bramką Concordji które jednak wyjaśnia Zylberberg.

Gra się nieco wyrównywuje. Atak Concordji przeprowadzony przez Magdziarka często zagraża „świątyni", Kaniowa, lecz doskonale broni tu por. Rotkiel i Kowalski. W 28 min. zamieszanie pod bramką Concordji i Szulc — pakuje piłkę do własnej siatki.

„Samobójcza" bramka nie peszy bynajmniej żółto-czarnych, którzy atakują silnie.

W 32 min. Palacz wysuwa Kunigowi — następuje jeden z pięknych solo biegów tego gracza i scentrowaną piłkę pakuje ostro do siatki Gąsiorkiewicz I.

Druga połowa zmienia zupełnie obraz gry.

Concordja nie schodzi z połowy Kaniowa, lecz wszelkie jej wysiłki, zdążające ku zdobyciu zwycięskiej bramki, paraliżuje w świetny sposób... p. Salomonowicz, który odgwizduje jakieś nieistniejące faule i spalone.

Dwa razy nawet piłka ugrzęzła w siatce Kaniowa, a raz najwyraźniej kopnął bramkarz Kaniowa Magdziarka, lecz nieugięty p. Salomonowicz obstawał przy swoim, jakby mu zależało na wyniku remisowym.

Warto tu zaznaczyć, że Kaniów zaledwie cztery razy przedarł się przez połowę Concordji.

Wyróżnili się z Kaniowa Kowalski, Rotkiel oraz prawe skrzydło.

W Concordji doskonała linja pomocy z Palaczem i Tustem.

O prowadzeniu zawodów przez p. Salomonowicza lepiej nie pisać.

Hakoah — Bar-Kochba 2:1.

Hakoah odnosi nieznaczne zwycięstwo nad Bar-Kochbą, zasiloną garczami Amatorów.

PRZED ZAWODAMI SZWECJA — NIEMCY.

Wzwiązku z proponowanemi zawodami na dzień 31 sierpnia między Niemcami a Szwecją, wystawili pierwsi następujący skład:

Kuhnt, Miller, Risse, Eschenlohr, Luks, Schuman, Reisman, Harder, Hartman, Paulsen;

DZISIEJSZE WYŚCIGI W HELENOWIE.

Dziś, w niedzielę odbędzie się drugi dzień wyścigów międzynarodowych za dużymi motorami, w którym nowy rower marki „Ravensberg" rozlosowany będzie w biegu sprinterów.

Jak się dowiadujemy na dzisiejszy dzień wyścigów przewidziana jest nowość, mianowicie odbędzie się między innemi biegami dystansowymi, 1-godzinny bieg parami za dużymi motorami na wzór amerykańskich wyścigów 6-dniowych.

WYŚCIGI POLSKIEGO TOWARZYSTWA CYKLISTÓW.

Polskie towarzystwo cyklistów w Łodzi przy ulicy Głównej Nr. 31 urządza w dniu 24 sierpnia 1924 r. o godz. 9-ej rano na szosie Dąbrowa-Wiskitno (start za torem kolejowym) pierwsze wyścigi klubowe z następującym programem:

1) Bieg pierwszy na szybkość, dystans 10 klm.

2) Bieg drugi na wytrzymałość, dystans 30 klm.

Zwycięzcom rozdane zostaną nagrody W biegu na szybkość 4 duże srebrne żetony, w biegu na wytrwałość 3 małe srebrne żetony.

KOLARSKI BIEG PARYŻ — CALAIS.

W Paryżu odbyły się wyścigi cyklistów na przestrzeni od Paryża do Calais. Pierwszy przybył Marcel Godard w 9 g. 40 min. 2)de Busscher w 10 min. później, 3) Tawger, 4) Hyvaert. Godard ustanowił rekord.

ZAWODY KOLARSKIE W AMSTERDAMIE.

Zawody kolarskie w Amsterdamie dały następujące wyniki: 1-szy bieg amatorów, 1) Van Voort, 2) G. van den Berg, 3) Talsma.

Bieg nowicjuszy na dyst. 3600 metr. 1) Vogel, 2) Van der Clar, 3) Keyzer.

BIEG MIĘDZYMIASTOWY.

Redakcja „Gazety Ludowej" w Katowicach przystąpiła do organizacji wielkiego biegu międzymiastowego. Sosnowiec — Katowice. Trasa biegu wynosi przeszło 176 klm.

AMERYKAŃSCY TENNIŚCI.

Amerykańska drużyna reprezentacyj na zawodów tennisowych o puhar. Davisa składała się w roku ubiegłym z graczy Tildena, Johnstona, Wiliamsa i Richardsa

W tym roku dwaj zawodnicy a mianowicie Tilden i Johnston są już definitywnie zaliczeni do składu omawianej drużyny reprezentacyjnej, pozostali zawodnicy naznaczeni będą w dniach najbliższych. Jako kandydaci figurują:

Richards, Hounten, Williams, Wachburn, bracia Kinscy i G. G. Gripu.

KURJER HANDLOWY

„REPUBLIKA" Łódź 16 sierpnia 1924

Umiejętność sprzedawania.

Organizacja sprzedaży w Ameryce jest podstawą rozwoju gospodarczego.

New Jork, w sierpniu.

W jednym z ostatnich listów starałem się uwypuklić rolę, jaką odgrywa „sprzedawca - salesman", w dzisiejszej konstrukcji społecznej St. Zjednoczonych. Wobec tego bliżej wypada omówić też zadanie, jakie przypadło mu w organiźmie gospodarczym, by w ten sposób uzyskać możliwie pełny obraz. Z góry można stwierdzić, iż metody i taktyka sprzedażna producentów jest zasadniczo odmienna, od stosowanej w Polsce. Ameryka stworzyła organizację sprzedaży i pracuje nad udoskonaleniem taktyki sprzedażnej — Polska nie posiada żadnej organizacji sprzedaży, nie myśli też o ustaleniu szerzej zakrojonej taktyki sprzedaży.

Przypomnijmy sobie, co uczyniła w przeciągu ostatnich pięciu lat. Absolutnie nic nie przedsięwzięła w kierunku wychowania konsumenta krajowego. Zaniedbania w dziedzinie eksportowej są ogólnie znane; to też z chwilą ustania konjunktur inflacyjnych skutki kryzysu wystąpiły w całej pełni. Bynajmniej nie chcą to powiedzieć, iż uniknęlibyśmy kryzysu, który musiał wystąpić wobec ułomności organizacyjnych i kredytowych naszego organizmu produkcyjnego. Tem nie mniej można stwierdzić, iż dobra organizacja sprzedażna, polegająca na dokładnej znajomości potrzeb i położenia rynku prowincjonalnego, oraz możliwie silnym kontakcie bezpośrednim, zapobiegłaby przeładowywaniu rynku, a zatem intensywności oraz długotrwałości kryzysu.

Jasnem bowiem jest, iż zwłaszcza wobec rolniczego charakteru naszego kraju, konsumcja jest na ogół stałą wyjąwszy lata klęsk żywiołowych. Jednakowoż dzisiejsza zdolność nabywcza, zwłaszcza wsi, nie jest wyzyskana. Jest to wyłączna wina kierownictw sprzedaży poszczególnych fabryk. Czy zastanawiano się tem kiedykolwiek nad metodami, które należy zastosować, by zwiększyć konsumcję wewnętrzny. Nikt o niego się nie troszczy, podobnie jak w swoim czasie nie myślano o zadzierżgnięciu trwałych stosunków eksportowych.

Przemysł łódzki zna dwie alternatywy: albo jest szturmowany przez hurtowników, albo telefonuje do nich, dlaczego nie kupują. Absolutnie nikt nie ma pojęcia, z jakiemi warunkami produkcyjnemi ma się liczyć w najbliższej przyszłości i jak one wyrażają się cyfrowo. Czy można się czego innego spodziewać wobec nieumiejętności sprzedawania cechującej łódzkich sprzedawców, co najwyżej posiadających zaletę z umiejętność handlowania.

Pozatem korupcja sprzedawców, zwłaszcza we wielkich firmach, które winne były wytworzyć nowoczesne organizacje sprzedażne, była i jest czynnikiem, który przeciwdziała wytworzeniu się racjonalnej polityki sprzedażnej.

Jak rozwiązują Stany Zjednoczone swój problem sprzedaży?

Postawiły go na bardzo racjonalnych podstawach. W większe fabryki w każdej gałęzi produkcji, starają się ustalić swój program wytwórczości, na zasadzie cyfr, dostarczanych przez „wydziały ekonomiczne", których zadaniem jest postawienie djagnozy co do przyszłej konjunktury gospodarczej, uwzględniając działanie wszystkich pierwiastkowych czynników. Z drugiej strony główny sprzedawca z góry omawia kampanją, ze sprzedawcami rejonowymi, którzy stoją w bezpośrednim kontakcie z kupcami nie wypuszczają go ze swej sfery wpływów. W ten sposób producent trzyma zawsze puls rynku i nie jest zdany na łaskę lub niełaskę hurtownika, do którego funkcji przywiązuje się u nas nie proporcjonalnie większą wagę, aniżeli nakazuje rzeczywistość.

Dobry kontakt utrzymywany przez amerykańskiego przemysłowca z właściwymi kupcami prowincjonalnymi w znacznej mierze przeciwdziała wdzieraniu się na rynek konkurencji zagranicznej, która docierа jedynie w razie bardzo wydatnej różnicy cen. Wreszcie odpowiednio przemyślana kampanja ogłoszeniowa oddziaływa na ostatecznego konsumenta.

Jasnem jest, iż metod sprzedaży nigdy nie można ślepo transplantować na obcy grunt. Tem nie mniej nie ulega wątpliwości, iż zawsze dadzą się wynaleść pewne szczegóły, które przeszczepione z odpowiedniemi zmianami, mogą okazać się bardzo pożyteczne.

Jeśli wspominam o amerykańskich metodach sprzedaży, to przedewszystkiem dlatego, by wskazać, iż tamtejszy producent prowadzi polityką sprzedażną. Tymczasem niestety przemysłowiec jest wyłącznie zależny od niego i absolutnie nie stara się na nie wpłynąć.

Czy Łódź nie powinna powrócić do wydatnego korzystania z usług, przedwojennego komiwojażera. Jednak zakres działania tego typu „salesmana" zasadniczo się różni od amerykańskiego.

Amerykanie doszli do przekonania, iż ich sprzedawcy rejonowi powinni stale przebywać w swym rejonie i czuwać nad kształtowaniem i rozbudową rynku. Zdaje im się, iż ten system jest bardziej właściwy i skuteczny, aniżeli ograniczenie kontaktu do kilkugodzinnego, a najwyżej kilkudniowego pobytu. Oczywiście, wtedy sprzedawca dążąc do jak najdalszego rozbudowania rynku przerzucić musi swą działalność z miast do miasteczek, które stanowią ostatnie ogniwo, obecnie istniejącego, systemu sprzedaży. Nie powinniśmy niedoceniać możliwości, jakie kryje w sobie rozwinięcie rynku wewnętrznego, zwłaszcza u klijenteli wiejskiej. Praca to będzie oczywiście bardzo ciężka, tem nie mniej po pewnym czasie napewno przyniesie pozytywne rezultaty.

Gdybyśmy zdołali podnieść średnie normy konsumpcji krajowej do przedwojennych norm Małopolski, dążąc do poziomu Poznańskiego i Śląska, to przyszłość naszego przemysłu nie przedstawiałaby się niepomyślnie.

Oczywiście odezwą się głosy, twierdzące, iż przy obecnym poziomie kulturalnym wieśniaka polskiego, nie ma widoków na silniejsze wciągnięcia go w orbitę odbiorców towarów włóknistych.

Tak nie jest. Naturalnie, iż czekanie na moment, w którym on odczuje potrzebę powiększenia skali zakupów towarów włóknistych, nie doprowadziłoby nas do celu.

Przemysł musi się starać, aby konsum wsi wzmagał się. Osiągnięte być to może jedynie przy celowej i wytężającej pracy sprzedawców. Jasnem jest, iż sprzedawca rejonowy musiałby pozostawać pod stałem troskliwem kierownictwem sprzedawcy głównego. W ten sposób można z czasem stworzyć doskonałą organizację, w zupełności opanowującą rynek wewnętrzny.

Mamy możność prawie pełnego zaspokojenia rynku pod względem jakościowym. Różnica w cenach na naszą niekorzyść, w stosunku do towarów zagranicznych zanikać pocznie w miarę postępów, w sanacji produkcyjnej i kredytowej naszego przemysłu. Na zawsze powienien zniknąć z polskiego rynku bawełniany towar czeski, włoski, czy niemiecki. Te potrzeby rynku możemy w zupełności zaspokoić. Miejsce może być jedynie dla pewnych gatunków szwajcarskich czy też angielskich; we wełnie angielskich i francuskich tkanin.

Aby to osiągnąć musi przemysł rozbudować swą organizację sprzedażną. Oparcie całej polityki sprzedażnej, o ile tak można nazwać panujące obecnie bezhołowie, jedynie na hurtowniku jest krótkowzroczne i bezcelowe.

Łódź musi się nauczyć sprzedawać, a nie umieć jedynie handlować. Skoro to się stanie pozbędziemy się wielu, wielu trosk, obecnie nas trapiących.

Dr. Leszek Kirkien.

Ożywienie w manufakturze.

Drugi tydzień ożywienia. — Obawa przed „plajtami" usunęła transakcje wekslowe. — Towar za gotówkę i „zaliczeniem". — Cały kraj kupuje, za wyjątkiem G. Śląska. — Białe towary i chustki wełniane idą na czele — Decentracja klijentów Łodzi. — Zwyżkujące ceny psują rynek.

Bilans sprzedaży drugiego tygodnia sierpnia przedstawia się naogół pomyślnie.

Natężenie tranzakcji bynajmniej nie słabnie, lecz utrzymuje się nadal, a nawet przewyższa normy pierwszego tygodnia sierpnia. Spóźniony sezon zimowy rozwija się wcale pomyślnie, chociaż niepewność i wyczekiwanię są tym czynnikiem, który stoi na przeszkodzie i sprowadza do minimum sprzedaże kredytowe. Wszak do dzisiejszego dnia nie wiadomo, jak przedstawia się sytuacja finansowa najpoważniejszych nawet firm manufakturowych. Jest tajemnicą poliszynela, iż passywa większości firm handlujących manufakturą znakomicie przewyższają ich aktywa. Powoli ustępują one z widowni, dzięki tej pobłażliwości, której zawdzięcza Łódź wiele korzyści, ale która też przyniosła jej niepowetowane szkody. Narazie więc firmy te istnieją jedynie dzięki temu, iż wierzyciele związani z niemi stosunkami handlowemi przez kilka albo nawet szereg lat, nie dopominają się energicznie zapłaty. Nie chcą „niszczyć egzystencji" jak utarło się to powiedzenie, nie biorąc pod uwagę tego, iż taka polityka w tym momencie jest jednoznaczna z dalszem utrzymywaniem atmosfery niepewności na naszym rynku.

To też wszystkie tranzakcje noszą zasadniczo charakter gotówkowy. Weksel, ów jeszcze do niedawna wszechwładny rządca Łodzi nie odgrywa prawie żadnej roli. Oczywiście stracił on swe znaczenie jedynie przejściowo, na tak długo, aż z powrotem wróci zaufanie do siły kredytowej i wypłacalności kupców manufakturowych. Kredyt udzielany jest obecnie bardzo nieznaczny i to jedynie pierwszorzędnym klijentom. Ci mogą dawać fabrykantom, jako część pokrycia, krótkie weksle, przypominające co do terminów, znane z okresu inflacyjnego „kemoi". Pozatem większi odbiorcy zamiejscowi korzystają z częściowego kredytu, w czasie transportu, dzięki „zaliczeniom", otrzymywanem bezpośrednio, albo też za pośrednictwem ekspedytorów, którzy wydają towar po pokryciu pozostałości, faktury. Wobec rozwoju ruchu paczkowego, dzięki zmienionej ostatnio klijenteli, „zaliczenia" są we wielkiej mierze stosowane również przy tym systemie wysyłki towarów z Łodzi. Można powiedzieć, iż punkt ciężkości transportów zamiejscowych, przesunął się z kolei na pocztę. Kierowane są one do wszystkich dzielnic; najsłabiej stosunkowo na Górny Śląsk, co stoi w przyczynowym związku z trwającym tam do niedawna strajkiem.

Główny kontyngent artykułów bawełnianych składa się z towarów białych. Inne artykuły, zwłaszcza zimowe, nie dosięgły szczytów spodziewanych w tym sezonie obrotów. Jest to również skutkiem przemiany charakteru klijenteli, która powieksza się ilościowo, nie będąc jednak jednostkowo pod względem finansowym odpowiednio silna. Tak więc pełnego sezonu na wigonjowe zimowe artykuły, należy spodziewać się dopiero później. We wełnie wielkim powodzeniem cieszą się chustki; ostatnio zaniedbywany artykuł ma obecnie doskonałe czasy. Popyt jest stały, przy zwyżkujących cenach. Zawalone tym artykułem składy fabryczne, są wypróżnione; dzisiaj znajdują się chustki przeważnie jedynie w rękach składników.

Niepokojącym objawem jest zwyżkowa tendencja cen, zarówno w bawełnie, jakoteż we wełnie. Wskutek tego pojemność rynku, będzie mniejsza, aniżeli to było przy cenach niższych. Konsument krajowy nie może płacić cen z listopada roku ubiegłego. Niezadługo zaś nasze ceny dojdą do tego poziomu.

Mimo to należy się spodziewać, iż najbliższe tygodnie będą pomyślne dla handlu i przemysłu łódzkiego. Nie jest to jednoznacznem z rozwiązaniem problemu sanacji włókienniczej. Ta w chwili obecnej jest nieosiągalną wizją, której realizacja może dopiero zapewnić przyszłość Łodzi bawełnianej, a usunąć najcięższe troski Łodzi wełnianej.

AAA

Wiadomości gospodarcze.

ULGI W WOZIE I WYWOZIE DO NIEMIEC.

Polska Agencja Telegraficzna

Berlin, 16 sierpnia

Min. gospodarstwa krajowego ma wydać w dniach najbliższych rozporządzenia, regulując sprawę wwozu i wywozu artykułów tytuniowych, ceramiki artystycznej, wyrobów koszykarskich które dotychczas były objęte zakazem wywozu.

WZROST CEN ZBOŻA WE WŁOSZECH.

Polska Agencja Telegraficzna

Rzym, 16 sierpnia.

Wobec złych widoków na urodzaj, ceny zboża na rynkach włoskich podniosły się o 15 proc.

AMERYKAŃSKA PRODUKCJA STALI

Polska Agencja Telegraficzna

Nowy Jork, 16 sierpnia.

Stan zamówień trustu stalowego wykazuje w końcu lipca br. 3.107.000 ton, podczas gdy koniec czerwca wykazywał 3.263.000 ton, zaś koniec lipca 1923 roku 5.911.000 ton.

—x—

GIEŁDY.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Londyn, 16 sierpnia

Nowy Jork 4 54.87
Francja 79.80
Belgja 86.37 i pół
Włochy 100.58
Szwajcarja 24.07
Niemcy 19.200

Zurych, 16 s[illegible]

Nowy Jork 528 i trzy czwarte
Londyn 24.08
Paryż 30.42
Medjolan 23.90
Wiedeń 0.0074 i trzy czwarte.

Piotrkowska № 62 — Piotrkowska № 62

Do P. P. FOTOGRAFÓW i AMATORÓW.

Niniejszym komunikuję, iż otworzyłem skład przyborów fotograficznych **przy ul. Piotrkowskiej № 62, w podwórzu, tel. 30-13.** Na składzie posiadam wszelkie artykuły wchodzące w zakres fotografji: **PO CENACH KONKURENCYJNYCH.**

UWAGA!!! Dla P. P. Amatorów urządziłem specjalne laboratorjum podług ostatniej techniki. Przyjmuje się wszelkie roboty: wywoływanie, kopjowanie retuszowanie i t. p., które będą wykonywane przez pierwszorzędnych fachowców.

Polecając się łaskawej uwadze pozostaję z poważaniem

N. FRIEDMAN.

Piotrkowska № 62 — Piotrkowska № 62

FUTRA

Garbowanie wszelkich futer
na biało (kwasowo) i żółto (dębowo).
Szycie kożuchów,
damskich spancerków w stylu zakop. i t. p.
Chemiczne czyszczenie
i odświeżanie futer.
Wykonuje Nowootworzona
Pracownia Wyprawy Futer
Łódź
ul. Leszno № 34 (Plac Hallera).
Wyprawa niczem nie ustępuje zagranicznej.
CENY KONKURENCYJNE!!

Perf. „CZAR" Piotrkowska 145.

25% NIŻEJ CEN FABRYCZNYCH.

Krajową **KOSMETYKĘ** i **PERFUMY** nabyć można
W PERFUMERJI
„CZAR"
— **ul. PIOTRKOWSKA № 145** —
na składzie wykwintny wybór kosmetyków i perfum zagranicznych. 5644-

Perf. „CZAR" Piotrkowska 145.

Przy **Lecznicy Unitas** Pusta 19
uruchomiony i rozszerzony został
oddział położniczo - ginekologiczny
pod kierunkiem 5502—16
lekarzy - specjalistów.

Cena normalnego porodu — 10-dniowy pobyt na I klasie wraz z salą porodową, akuszerką i kontrolą lekarską **300 zł.**

KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE

w zakresie 8 klas szkoły średniej
przy P. O. W. w Łodzi.

Kierownictwo Kursów ogłasza, iż kancelarja, (Piotrkowska № 115 Miejska Szkoła Pracy, lewa oficyna 1 p.) codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel w godz. 5—7 po poł. przyjmuje zapisy do klas od III do VIII włącznie.

Kandydaci winni złożyć podanie, metrykę urodzenia i świadectwo szkolne.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 27 b. m. o godz. 5-ej po poł., lekcje — dn. 1 września b. r. o godz. 5.30 po poł.

Kurs klas od III do VII trwa 5 miesięcy, VIII — 10 mies. 594—9

Wielkie Lokale Biurowe

(16 pokoi), w centrum ulicy Piotrkowskiej do odnajęcia w całości lub podzielone.

Oferty sub. „A. Z. 30" do admin.

Tkalnia mechaniczna

średnia
kompletnie urządzona z wszystkiemi pomocniczemi maszynami i utensylji do sprzedania na dogodnych warunkach. Of. do administr. sub. S. S. 42.
5699—3

KOSZULE
w wielkim wyborze kołnierzyki, krawaty, skarpetki jak również wszelkie artykuły mody męskiej poleca
K. Petersilge.
Piotrkowska 93.

Dr. med.
LUBICZ
Cegielniana 43
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Leczenie sztuczne słońcem wyżynowym. Przyjmuje od 5—8

Dr. med.
S. Kantor
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgena i światło-leczniczy
ul. Piotrkowska 144
róg Ewangielickiej
Godziny przyjęcia. 8—2 6—8 Dla pań 5—6

Dr. med.
L. Prybulski
Choroby skórne włosów, weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem Lampa kwarcowa i promieniami Rontgena.
Zawadzka № 1.
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9—2 i od 5—8
Dla pań od 4—5.
oddzielna poczekalnia

Dr.
Ludwik FALK
Nawrot № 7.
Telefon 28-07.
Choroby skórne i weneryczne
Przyjm. od 10—12

Dr. med.
A. Kryński
Chor. skórne i weneryczne.
Leczenie prom Röntgena i lampą kwarcową; Przyjmuje od 12—2 i 7—9.
Al. Kościuszki 31, I-sze p. front.

KAROLA № 8.

PAWŁA KINA
UCZELNIA PRAKTYCZNEJ HANDLOWOŚCI

Rozpoczęcie kursów 2 razy rocznie:
5 września i 5 lutego.

KAROLA № 8.

Licytacja.

KASA CHORYCH m. ŁODZI

z mocy art. 53 ustawy z dnia 10 maja 1920 r. o przymusowem ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do wiadomości, że dnia 25 sierpnia 1924 r. o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Konstantynowskiej № 38 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do J. Borkensteina, oszacowanych na Zł. 155, składających się: 1) z 2-ch szaf ciemnego koloru w dobrym stanie, 2) zegara ciemnego koloru, 3) kredensu tegoż koloru w dobrym stanie na pokrycie należnych Kasie składek członkowskich.

Ruchomości obejrzeć można w dniu licytacji od godz. 10-ej rano spis zaś takowych codziennie od 9-ej do 1-ej popoł. w Wydziale Egzekucyjnym Kasy Chorych (ul. Wólczańska № 225). 5756

Łódź, dnia 13 sierpnia 1924 r.

KASA CHORYCH m. ŁODZI
(—) Dr. Ed. GIEBARTOWSKI
Komisarz.

Licytacja.

KASA CHORYCH m. ŁODZI

z mocy art. 53 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o przymusowem ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do wiadomości, że dnia 29 sierpnia 1924 r. o godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Zielonej № 5 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do f-my Preisburger Z. i S-ka, oszacowanych na Zł. 122.37, składających się z maszyny do pisania „Underwood" w dobrym stanie na pokrycie należnych Kasie składek członkowskich.

Ruchomości obejrzeć można w dniu licytacji od godz. 10-ej rano spis zaś takowych codziennie od 9-ej do 1-ej popoł. w Wydziale Egzekucyjnym Kasy Chorych (ul. Wólczańska № 225). 5757

Łódź, dnia 12 sierpnia 1924 r.

KASA CHORYCH m. ŁODZI
(—) Dr. Ed. GIEBARTOWSKI
Komisarz.

Dyrekcja 8-kl. Gimnazjum Żeńskiego

Marji Hochsteinowej

23. Wólczańska 23.

zawiadamia, że **do klasy A** przyjmuje uczenice **od lat 5.**
Wpisowe w tej klasie **znacznie zniżone.**

UWAGA Egzaminy dla nowowstępujących rozpoczynają się 2-go września o godz. 4 po poł.

DO
P.P. Gospodarzy!

Poszukuję lokalu obszerniejszego na ślusarnię do urządzenia na siłe. Na parterze lub suterynie widną i suchą. Mogę objąć dom w obserwację zależnie od umowy. Pożądane w centrum miasta. Oferty nadsyłać do administracji niniejszego pisma pod R. W.

OKULISTA
Dr. med. S. J. SZWEIG
powrócił.

M.
LIDER
Cegielniana
33
Własny wyrób najmodniejszych
LAMP
Przyjmuje do złocenia, srebrzenia, oksydowania oraz wykonuję różne roboty metalowe.

Na wypłatę!

TOREBKI, pończochy, FIRANKI,
JEDWAB, koszule męskie, płótno i wszelką manufakturę
PIOTR CHARI Piotrkowka 78.
(w podwórzu).

Duży pokój z kuchnią

w eleganckim domu przy Górnym Rynku, gazowe światło, kuchenka wodociąg etc. zamienię na pokój z kuchnią w śródmieściu, ewent. dopłacę.

Oferty sub. „A 80" do admin „Republiki". 662-2

Plac

661—3

43x76 łokci przy ul. Podleśnej, zaraz do sprzedania. Wiadomości codziennie od godz. 1—8 przy ul. Lipowej 47

Mieszkanie

6-cio pokojowe na 3-ciem piętrze ze wszelkiemi wygodami i windą ustępuję ewent. zamienię na 3 lub 4 pokojowe też ze wszelkiemi wygodami nie wyżej 2-go piętra.
Oferty pod „A. 200" do „Republiki".

Pierwsza Łódzka Specjalna Farbiarnia Chemiczna Futer
W. SZEJNMANA
ul. Gdańska № 8, m. 9 (front)
przyjmuje wszelkie futra do farbowania na wszystkie kolory oraz odświeżania na kolor naturalny sposobem elektrycznym najnowszego systemu zagranicznego. Również farbuje lisy, szopy i ameryk. oposy — na kolor skunksowy, popielice na kolor nurek, soboli i fok.
Gwarancja za kolory nie brudzące. Ceny przystępne.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzed

Okazyjnie sprzedam tanio nową kozetkę. Przejazd 33. oficyna II piętro.

MASZYNY do szycia na najdogodniejszych warunkach sprzedaje Rozen, Piotrkowska 88 5695 2

MEBLE NA RATY i za gotówkę gwarancja 5-cioletnia odświeżanie wszelkie zamiany. Zakład Stolarski, Lubelska 6, przy Napiórkowskiego 5740

Posady.

Stenotypistka polska z dobrym niemieckim kilkuletnią praktyką biegle pisząca na maszynie poszukuje posady od zaraz zgł. do admin. „Republiki" pod Rutyna. 5674

Buchalter bilansista z wyższem wykształceniem b. rzeczoznawca sądowy urządza z dniem 18 b. m. kursa nauki praktycznej buchalterji i rachunkowości z gwarancją nauczenia samodzielnego prowadzenia ksiąg i sporządzania bilansów w przeciągu 1 do 2 miesięcy Kursy indywidualne i zbiorowe Warunki b. dogodne. Informacje: Piotrkowska 183 ofic. m. 3 w godzinach od 8—9 wiecz. 3687

Korespondent handlow. polsko-niemiecko-angielski poszukuje zajęcia na godziny, możl. za mieszkanie i obiady. Oferty sub. „№ 100" składać do admin. „Republiki". 5728

Potrzebna uczennica lub uczeń na praktykę do fotografa. Główna 46. 5745

Inteligentna osoba pracowita gospodarna poszukuje miejsca gospodyni najchętniej u samotnego może się zająć dziećmi. Łaskawe oferty pod „Gospodyni" do „Republiki" 5761-2

Potrzebna od zaraz niania z dobremi świadectwami, Kamienna 22 m. 6.

Rozmaite.

TKALNIA SZTUCZNA. Tkanie różnej formy dziur nie do poznania jak w ubiorach, towarach, switrach, firankach tak w dywanach. Obecnie Piotrkowska 92. w podwórzu

Zaginął pies (suka) rasy buldog (w kagańcu) uszy i ogon obcięty, maści jasno-bronzowej. Uprasza się o doprowadzenie za wynagrodzeniem. Piotrkowska 112, Goliński. 5747

Przybłąkał się pies rasy wilczej można go otrzymać za nagrodą Łagiewnicka № 3[illegible] Szymański. 574[illegible]

Nauka i wychow

Student uniwersytetu udziela lekcji w zakresie 7-iu klas gimnazjalnych. Wiadomość ul Kilińskiego 46, III piętro, front mieszk. Nr. 11 od 2—5 po poł. 1-3

Student Politechniki udziela lekcji matematyki i fizyki. Nowo-Cegielniana 14 m. 10 od 3—4.

Student udziela matematyki, łaciny, fizyki, chemji, języków. Kilińskiego 96—3 sublokator (druga brama) godzina 7.

Englishman gives English lessons. Apply: „Englishman" „Republika"

WAŻNE DLA PAŃ! Znana nauczycielka naucza kroju i szycia w przeciągu jednego miesiąca za 25 złotych Uwaga! przyjmuję również lekcje prywatne po 50 złot. Ul. Pańska 9 m. 33 prawa oficyna pierwsze piętro, Szwarc u Grynblata. Godziny przyjęć od 10—11 i 2—3.

Lokale.

Poszukuję 2 pokoi z kuchnią Tkalnia sztuczna Piotrkowska 92.

Poszukuje 2 pokoi z kuchnią w okolicy Głównej. Łaskawe oferty pod „2 pokoje" do „Republiki" 5762-2

Prenumerata: w Łodzi 3 złote miesięcznie.—Zamiejscowa 4 złote miesięcznie. Zagranicą 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domu 20 groszy.
Republika" i „Express Wieczorny" z odnoszeniem zł. 5.50.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 5 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE 25 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalty). NEKROLOGI i NADESŁANE 20 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalty) Zaręczynowe i zaślub. po tekście 4 złote. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 6 gr. Poszukiwanie pracy 3 gr. Najmniejsze 50 g

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego za wiadomienia

Za wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp.: Marjan Nusbaum-Oltaszewski.—Czcionkami „Republiki", Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 15.—Redaktor odp. Józef Burman.